

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staathealtoje

Rapport fra tilsyn i Oppdal kommune 16.06.2021 - Bruk av tvang etter pasient- og brukerrettighetsloven kap. 4A

Virksomhetens adresse: Oppdal helsesenter
Tidsrom for tilsynet: 16.06.2021
Kontaktperson i virksomheten: Turi Teksum

Tilsynet omfattet følgende områder:

- Om kommunen sikrer at motstand mot helsehjelp hos pasienter identifiseres og at pasientens samtykkekompetanse blir vurdert.
- Om kommunen sikrer at tillitsskapende tiltak forsøkes før tvungen helsehjelp gjennomføres.
- Om kommunen sikrer at det gjøres helsefaglige vurderinger av om den aktuelle helsehjelpen kan gjennomføres med tvang.

Tilsynet avdekket forhold som ga grunnlag for ett lovbrudd.

Dato: 08.07.2021

Paul Andre Andersson, seniorrådgiver Guro Martine Bjerkan, juridisk seniorrådgiver

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Gjennomføring.....	3
3. Hva tilsynet omfattet.....	4
4. Funn.....	4
5. Regelverk.....	5
6. Dokumentgrunnlag.....	5
7. Deltakere ved tilsynet.....	5

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn med Oppdal kommune, ved Oppdal helsesenter den 16.06.2021. Tilsynet inngår som en del av Statsforvalteren i Trøndelag sin tilsynsvirksomhet i inneværende år.

Statsforvalteren i fylket er gitt myndighet til å føre tilsyn hjemmel i lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten § 2 jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 12-3. Statsforvalteren skal i den forbindelse blant annet medvirke til at lovverket for helse- og omsorgstjenesten blir kjent og overholdt, og påse at helsetjenesten fører kontroll med virksomheten på en slik måte at det kan forebygges svikt.

Formålet med tilsynet er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Tilsynet omfattet undersøkelse om:

- Hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- Tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- Tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

Et tilsyn gjennomføres ved gjennomgang av dokumenter og journaler, intervju med helsepersonell og befaring på to avdelinger i helsesenteret.

Rapporten omhandler lovbrudd knyttet til tilsynsystema og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomheten.

- Lovbrudd er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift

2. Gjennomføring

Tilsynet omfattet følgende aktiviteter:

- Tilsynsvarsel ble utsendt 10.05.2021.
- 4 personer ble intervjuet.
- Det ble gjennomført sluttsamtale med 3 ledere og en tilsynslege.
- Journalgjennomgang i Cosdoc – 20 pasientjournaler.
- Det ble gjennomført befaring ved helsesenteret.

Statsforvalteren har etter gjennomført tilsyn holdt opplæringskurs på tema for helsepersonell i Oppdal kommune.

3. Hva tilsynet omfattet

Tilsynet har undersøkt om kommunen legger til rette for at pasienter som motsetter seg nødvendig helsehjelp blir forsøkt gitt denne helsehjelpen uten bruk av tvang, slik lovens krav og formål forutsetter. Videre har tilsynet undersøkt om kommunen sikrer at helsehjelp til denne pasientgruppen blir vurdert i tråd med bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A.

På dette grunnlag har tilsynet konkret undersøkt:

- Om kommunen sikrer at motstand mot helsehjelp hos pasienter identifiseres
- Om kommunen sikrer at pasientens samtykkekompetanse blir vurdert
- Om kommunen sikrer at tillitsskapende tiltak forsøkes før tvungen helsehjelp gjennomføres.
- Om kommunen sikrer at det gjøres helsefaglige vurderinger av om den aktuelle helsehjelpen kan gjennomføres med tvang.

4. Funn

Oppdal kommune, ved Oppdal helsesenter sikrer ikke at nødvendig helsehjelp til pasienter som motsetter seg helsehjelpen, blir vurdert i samsvar med bestemmelsene om bruk av tvungen helsehjelp i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A.

Funn:

- Det fremkommer av intervju og journalgjennomgang at to pasienter viser motstand mot å bo på avdelingen, uten at bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven 4A blir fulgt. Pasientene gir gjentagende tilbakemeldinger til helsepersonellet om at de ønsker seg hjem eller ut av avdelingen. Helsepersonellet har ikke vurdert dette som motstand.

Tilsynet har merket seg at det arbeides godt med tillitsskapende arbeid i det daglige for å unngå bruk av tvungen somatisk helsehjelp. Det tillitsskapende arbeidet er satt i system og det er opprettet refleksjonstid ukentlig for helsepersonellet. Samtykkekompetansevurderinger dokumenteres fortløpende i journal og tjenesten viser god journalføring. Rutiner/prosedyrer på reviderte tema benyttes aktivt og det skrives avvik. Motstand blir journalført, men ikke alltid identifisert som gjentagende motstand.

5. Regelverk

- Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. av 30. mars 1984 nr. 15. (Helsetilsynsloven)
- Lov om behandling i forvaltningssaker av 10. februar 1967. (Forvaltningsloven)
- Lov om kommunal helse- og omsorgstjenester m.m. av 24. juni 2011 nr. 30. (Helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om helsepersonell m.v. av 2. juli 1999 nr. 64. (Helsepersonelloven)
- Lov om pasient- og brukerrettigheter av 2. juli 1999 nr. 63. (Pasient- og brukerrettighetsloven)
- Forskrift om pasientjournal av 21. desember 2000 nr. 1385. (Journalforskriften)
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- omsorgstjenesten av 01. januar 2017 nr. 1250.

6. Dokumentgrunnlag

Dokumentasjon som ble gjennomgått under tilsynsbesøket:

- Journalsystemet «Cosdoc».
- Perm – tilsyn 2021

7. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Intervju
Karen Cathrine Aune	Sykepleier	X
Bente Nyhaug Eggan	Hjelpepleier	X
Siv Remetun Lånke	Sykepleier	X
Kristine Engan	Sykepleier	X

Tilsynet gjennomførte sluttmøte med:

- Turi Teksum, enhetsleder
- Eva Therese Granli, sykehjemslege
- Malin Wassdahl, avdelingsleder
- Eli Jeganathan, avdelingsleder